

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

w Szkole Podstawowej nr 1 im. 1000-lecia Państwa Polskiego w Bukownie

SPIS TREŚCI:

WSTĘP

1. PODSTAWA PRAWNA
2. CELE PROGRAMU
3. TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO
4. INSTYTUCJE TWORZĄCE SIEĆ WSPÓŁPRACY
5. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ
6. METODY PRACY
7. EFEKTY
8. EWALUACJA

WSTĘP

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w Szkole Podstawowej nr 1 w Bukownie obejmuje celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym. Zadania te podejmowane są na każdym etapie kształcenia i realizowane są w oparciu o przepisy prawa oświatowego.

Szybko następujące zmiany na rynku pracy i w życiu społecznym wymuszają potrzebę wsparcia uczniów w procesie samookreślenia, samodoskonalenia i świadomego planowania własnej kariery zawodowej oraz poznawania siebie i świata przez całe życie.

Działania określone w wewnątrzszkolnym systemie doradztwa zawodowego umożliwiają:

- uzyskanie przez uczniów dostępu do pomocy z zakresu doradztwa zawodowego;
- wsparcie rodziców w związku z udzielaniem przez nich pomocy w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno-zawodowych;
- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego;
- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określenie zakresu ich odpowiedzialności;
- zaplanowanie działań w każdym cyklu kształcenia.

Przygotowany dokument WSDZ zapewnia ciągłość działań doradczych, służy wskazaniu korelacji między tymi działaniami i procesami dydaktyczno-wychowawczymi w szkole.

Założeniem Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest to, że wybór zawodu nie jest przypadkowym aktem, a procesem, na który składają się różne decyzje podjęte na przestrzeni lat. Ważne jest, aby uświadamiać młodym ludziom, że na wybór satysfakcjonującego nas zawodu ma wpływ wiele rzeczy. Jednak te najważniejsze to: poznanie siebie (samoświadomość), cechy osobowościowe ucznia, zainteresowania, umiejętności, mocne strony, stan zdrowia, wyznawane wartości, wiedza na temat zawodów i ścieżek edukacyjnych oraz na temat rynku pracy. Działania całej Rady Pedagogicznej w ramach WSDZ muszą być wcześniej zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły na dany rok szkolny i koordynowane przez szkolnego doradcę zawodowego czy osobę pełniącą funkcję koordynatora doradztwa zawodowego w szkole. Cała społeczność szkolna zobowiązana jest do regularnych oddziaływań wychowawczo-doradczych. WSDZ zakłada zarówno indywidualną, jak i grupową pracę z uczniami, rodzicami i i nauczycielami.

Zgodnie z rozporządzeniem MEN z 16 sierpnia 2018 roku szkoła realizuje doradztwo zawodowe przez prowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu wspieranie uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

1. PODSTAWA PRAWNA

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 czerwca 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 59);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 199);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59)
- Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60)
- **Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (DZ.U. 2018 poz. 1675).**

2. CELE PROGRAMU

- Działania w zakresie doradztwa zawodowego w **klasach I–VI** szkół podstawowych obejmują orientację zawodową, która ma **na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.**
- Działania w zakresie doradztwa zawodowego w **klasach VII i VIII** szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych mają **na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.**

3. TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I–VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;

2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;

3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

- spotkania z przedstawicielami instytucji doradczych,
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów np. z rodzicami,
- powiązanie treści programowych przedmiotu ze światem zawodów.

C. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII–VIII szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

4. INSTYTUCJE TWORZĄCE SIEĆ WSPÓŁPRACY

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Olkuszu,
- Powiatowy Urząd Pracy w Olkuszu,
- Urząd Miasta w Bukowni jako organ prowadzący szkołę i partner w projekcie „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II”,
- szkoły ponadpodstawowe,
- pracodawcy lokalnego rynku pracy,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE),
- Inne.

5. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ

W szkole w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie Rady Pedagogicznej: dyrektor szkoły, wicedyrektorzy, doradca zawodowy, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciele - wychowawcy w świetlicy szkolnej, nauczyciele - bibliotekarze, specjaliści – pedagodzy szkolni, psycholog, logopeda, pielęgniarka szkolna.

6. FORMY I METODY PRACY

- ankiety, testy,
- pogadanki, mini wykłady,
- zajęcia warsztatowe,
- prezentacje multimedialne,
- konkursy zawodoznawcze,
- szkolne wycieczki tematyczne,
- poradnictwo indywidualne i grupowe.

7. EFEKTY

Uczeń:

- zna swój potencjał, rozpoznaje własne zasoby;
- zdobywa wiedzę o zainteresowaniach i korzyściach płynących z ich posiadania;
- rozumie rolę i znaczenie posiadania kompetencji w życiu człowieka;
- zdobywa wiedzę o zawodach;

- potrafi definiować czym jest rynek pracy;
- potrafi określić swoje predyspozycje zgodnie z wymaganiami rynku pracy;
- umie wskazać powody, dla których warto uczyć się przez całe życie;
- potrafi wyszukiwać informacje o profilach szkół jakie go interesują;
- trafnie określa wybór własnej drogi zawodowej;
- umie dostosować się do zmian zachodzących we współczesnym świecie
- zawodowym;
- stopniowo poszerza wiedzę na temat własnych możliwości i ograniczeń w kontekście rozumienia predyspozycji zawodowych;
- sprawniej się komunikuje, nabywa umiejętności autoprezentacji;
- potrafi wybrać szkołę ponadpodstawową zgodną z jego zainteresowaniami;
- umie gromadzić informacje na temat tworzenia własnego portfolio;
- jest w stanie ocenić przydatność wymagań rynku pracy w kontekście własnego wyboru ścieżki zawodowej;
- umie zaplanować własną ścieżkę zawodową uwzględniając swój potencjał (zasoby);
- zna znaczenie uczenia się przez całe życie,
- umie dokonać właściwej samooceny i rozpoznać swoje słabe i mocne strony.

Rodzice:

- posiadają odpowiednie przygotowanie do efektywnego wspierania dzieci w ich wyborach edukacyjnych;
- potrafią racjonalnie planować ścieżkę kształcenia edukacyjno-zawodową swojego dziecka;
- wiedzą, gdzie poszukiwać informacji o szkołach, zawodach, wydarzeniach związanych z rynkiem pracy;
- znają znaczenie wiedzy i uczenia się przez całe życie.

Szkoła:

- osiąga korzyści ze współpracy z instytucjami, które wspomagają realizację doradztwa zawodowego w szkole;
- posiada bogatszą ofertę działań dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- zapewnia wymianę doświadczeń między instytucjami tworzącymi sieć współpracy;
- umożliwia doskonalenie nauczycieli zaangażowanych w realizację doradztwa zawodowego;
- zapewnia dostęp do różnorodnych źródeł informacji edukacyjno-zawodowej;
- tworzy pozytywny wizerunek w środowisku lokalnym;
- podnosi jakość pracy.

8. EWALUACJA

Ewaluacja WSDZ jest niezbędna, aby działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej skierowanej do uczniów (ocena treści i form przekazywania informacji przez doradcę i nauczycieli), obserwacji własnej i informacji zwrotnych od nauczycieli z realizacji planowych działań, doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi dyrektorowi szkoły oraz Radzie Pedagogicznej.

Rada Pedagogiczna, rodzice uczniów, osoby i instytucje z otoczenia społeczno-gospodarczego są informowani o realizacji doradztwa zawodowego w szkole. Działanie to ma charakter informacyjny, a także promujący szkołę i pracę doradcy zawodowego oraz osób zaangażowanych w zadania z doradztwa zawodowego.

**1. Program realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego dla klas I-VIII
w roku szkolnym 2018/2019**

	Tematyka działań – realizowane poszczególne treści programowe	Osoby odpowiedzialne, terminy realizacji	Metody, formy realizacji działań	Uwagi Przykładowe tematy zajęć
DLA KLAS I-III	1. Poznanie siebie Uczeń: 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać; 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób; 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi; 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach; 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych. 2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń: 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie; 2.2 podaje nazwy zawodów	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej Psycholog i pedagog prowadzą zajęcia i warsztaty z uczniami z umiejętności miękkich (komunikacji, zarządzania czasem, pracy w grupie – w zależności od potrzeb), Doradca zawodowy współpracuje z nauczycielami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym, Nauczyciel – bibliotekarz organizuje cykliczne czytanie wierszy o zawodach dla najmłodszych uczniów, konkurs recytatorski o zawodach dla klas I-III w trakcie roku szkolnego Nauczyciel – wychowawca	Metody: 1) zajęcia grupowe z zastosowaniem metod aktywizujących w pracy z uczniami, dobieranych z uwzględnieniem m.in. wieku uczestników zajęć oraz celów, jakie mają być osiągnięte (np. aktywizujące problemowe – burza mózgów, dyskusja, metoda dramy – inscenizacje i odgrywanie ról, metody aktywizujące testowe – kwestionariusze, ankiety, testy, metody audiowizualne – filmy edukacyjne, zasoby Internetu, programy multimedialne, prezentacje multimedialne, treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki, techniki plastyczne, metody wzmacniające – myślenie kreatywne, gry i	Brawo ja – prezentacja własnych talentów. Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego.

	wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach; 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach; 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje; 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny. 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń: 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności; 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć; 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich. 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń: 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i	włącza w zajęcia realizowane w świetlicy treści z zakresu orientacji zawodowej, organizuje kąciki zawodoznawcze, rozpoznaje i wspiera uzdolnienia dzieci przez cały rok szkolny. Pielęgniarka współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie działań związanych z doradztwem (organizuje spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo, kształtowania właściwych nawyków, udziela informacji zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów) przez cały rok szkolny.	zabawy); 3) wycieczki tematyczne (w tym do zakładów pracy); 4) projekty edukacyjne (np. dzień talentów); 5) spotkania i warsztaty dla rodziców i z rodzicami na temat tego, jak rozmawiać z dziećmi o ich przyszłości edukacyjno-zawodowej; 6) uroczystości, imprezy; 7) spotkania z przedstawicielami różnych zawodów w uzgodnieniu z rodzicami i doradcą zawodowym; 8) grupowe zajęcia z doradcą zawodowym, np. konkursy zawodoznawcze, wieczór gier i łamigłówek. Formy pracy adresowane do nauczycieli – specjalistów: 1) warsztaty dla nauczycieli z zakresu poradnictwa zawodowego; 2) indywidualne spotkania z doradcą zawodowym; 3) udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego.	Zawody naszych rodziców. Jutro pojedziemy daleko.
--	--	---	---	---

	co chciałby robić; 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.			
DLA KLAS IV-VI	1. Poznawanie własnych zasobów Uczeń: 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje; 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość; 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców. 2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń: 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie	Pedagog utrzymuje stały kontakt z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, z pozostałymi realizatorami działań WSDZ) według harmonogramu działań. Doradca zawodowy współpracuje z nauczycielami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym zgodnie z kalendarzem zadań doradcy. Psycholog organizuje spotkania dla rodziców na temat tego, jak rozmawiać z dziećmi o ich przyszłości edukacyjno-zawodowej w ciągu całego roku szkolnego. Nauczyciel – bibliotekarz współpracuje z doradcą zawodowym, innymi nauczycielami i specjalistami,	Metody: 1) badanie zapotrzebowania na działania doradcze w klasie (wywiad, kwestionariusz, ankiety), 2) warsztaty z psychologiem lub pedagogiem i uczniów doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, współdziałania w grupie, radzenia sobie ze stresem; 3) udostępnianie informacji o zawodach, szkołach; 4) spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, udzielanie indywidualnych porad uczniom; 5) organizowanie wycieczek; 6) spotkania z przedstawicielami różnych zawodów w uzgodnieniu z rodzicami i doradcą zawodowym; 7) grupowe zajęcia z doradcą zawodowym, np. konkursy	Ja to znaczy kto? Dzień kreatywnych pasjonatów. Czas wolny – zajęcia z nauczycielem języków obcych Diagramy procentowe. Kim jest makler giełdowy? Skala na planach i mapach. Chcę zostać geodetą. Zawodowy idol. Kucharz, kelner dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów.

	ma znaczenie w życiu człowieka; 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe; 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą. 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń: 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki; 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć; 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy. 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń: 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych; 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; 4.3 próbuje samodzielnie	opracowuje i analizuje zasoby biblioteczne dotyczące doradztwa zawodowego, włącza się w organizację i instytucje zewnętrzne projektów z zakresu doradztwa zawodowego przez cały rok szkolny. Nauczyciele – wychowawcy prowadzą zajęcia tematyczne zakresu orientacji zawodowej, organizują kąciki zawodoznawcze, rozpoznają i wspierają uzdolnienia dzieci przez cały rok szkolny. Nauczyciele przedmiotów ogólnych realizują tematykę z doradztwa zawodowego zgodnie z programem w ciągu całego roku szkolnego. Pielęgniarka współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie działań związanych z doradztwem (organizuje spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo, kształtowania właściwych nawyków, udziela informacji zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów) w trakcie roku szkolnego.	zawodoznawcze, wieczór gier i łamigłówek. Formy pracy adresowane do nauczycieli: 1) warsztaty dla nauczycieli z zakresu poradnictwa zawodowego; 2) indywidualne spotkania z doradcą zawodowym; 3) pomoc w opracowaniu scenariuszy zajęć realizowanych podczas zajęć z wychowawcą.	Teatr i zawody z nim związane. Film i zawody z nim związane. Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy? Umiejętności – od przeszłości do przyszłości. Kim chcę zostać w przyszłości?
--	--	---	--	--

	podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.			
--	---	--	--	--

**Plan realizacji zadań z doradztwa zawodowego zawodowej w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu
Doradztwa Zawodowego dla klas VII-VIII w roku szkolnym 2018/2019**

Lp.	Treści programowe – wymagania szczegółowe (cele ogólne i szczegółowe)	Rodzaj działania (zadanie)	Metody i formy realizacji	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy	Uwagi
I. Prowadzenie grupowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego na podstawie ramowych planów nauczania.							
1.	Poznanie własnych zasobów	Moje umiejętności – moje sukcesy – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 1	Dyskusja, praca indywidualna i grupowa	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	II- VI 2019	Scenariusz zajęć ¹
2.	Poznanie własnych zasobów	Zdolności i uzdolnienia – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 2	Praca w grupach, plakat, giełda pomysłów	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	jw.	Scenariusz zajęć
3.	Poznanie własnych zasobów	Czy ja mogę być bohaterem? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 3	Studium przypadku, praca z tekstem, dyskusja, praca w grupach	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	jw.	Scenariusz zajęć
4.	Świat zawodów i rynek pracy	Zawody wokół nas – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 4	Dyskusja, praca w grupach, kolaż	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	Jw.	Scenariusz zajęć

5.	Świat zawodów i rynek pracy	Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 5	Pogadanka, burza pomysłów, mapa mentalna, drama	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	jw.	Scenariusz zajęć
6.	Świat zawodów i rynek pracy	Praca, jako wartość w życiu człowieka – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 6	Praca w grupach, dyskusja kierowana, gra dydaktyczna	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	jw.	Scenariusz zajęć
7.	Świat zawodów i rynek pracy	Wolontariat – wstępem do kariery – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 7	Kula śnieżna, giełda pomysłów, praca w grupach, dyskusja	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	jw.	Scenariusz zajęć
8.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 8	Dyskusja, plakat, praca w grupach	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	jw.	Scenariusz zajęć
9.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Jak długo uczymy się? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 9	Rozmowa kierowana, debata, praca w grupach i parach	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	jw.	Scenariusz zajęć
10.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Doradca zawodowy. Kto to taki? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 10	Dyskusja, rozmowa kierowana, praca w grupach, plakat	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	jw.	Scenariusz zajęć
11.	Poznanie własnych zasobów	Moje portfolio i e-portfolio (część 1) – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 1	Dyskusja, giełda pomysłów, praca w grupach	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	XI 2018 -I 2019	Scenariusz zajęć
12.	Poznanie własnych zasobów	Jakie wartości są dla mnie ważne? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 2	Gra dydaktyczna, autorefleksja, pogadanka	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	jw.	Scenariusz zajęć
13.	Poznanie własnych zasobów	Rozpoznaj swoje aspiracje – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 3	Autorefleksja, dyskusja - praca grupowa, rozmowa kierowana	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	jw.	Scenariusz zajęć
14.	Świat zawodów i rynek pracy	Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 4	Mapa mentalna, praca w grupach, burza pomysłów, mini wykład	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	jw.	Scenariusz zajęć
15.	Świat zawodów i rynek pracy	Moje zasoby i preferencje	Praca w grupach,	Doradca	Uczniowie	jw.	Scenariusz

		a oczekiwania pracodawców – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 5	studium przypadku, analiza tekstu źródłowego, autorefleksja	zawodowy	klasy VIII		zajęć
16.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Szkoły zawodowe – szkołami pozytywnego wyboru – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 6	Skojarzenia, dyskusja, debata, praca indywidualna, praca w grupach	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	jw.	Scenariusz zajęć
17.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Informacje w zasięgu ręki, czyli poznają ofertę szkół ponadpodstawowych – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 7	Praca w grupach, praca z tekstem (analiza ulotek), dyskusja, plakat	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	jw.	Scenariusz zajęć
18.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Kariera zawodowa. Co w trawie piszczy? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 8	Bank pomysłów, mapa myśli, eksperyment, rozmowa kierowana	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	jw.	Scenariusz zajęć
19.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Jak wybrać szkołę? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 9	World Cafe, praca w grupach, praca indywidualna, Q-sort	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	jw.	Scenariusz zajęć
20.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Kim chcę zostać w przyszłości? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 10	Mapa myśli, praca indywidualna, praca w grupach	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	jw.	Scenariusz zajęć
II. Wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy prowadzonej przez doradcę zawodowego i nauczycieli na lekcjach wychowawczych i obowiązkowych zajęciach edukacyjnych (do wyboru)							
21.	Poznanie własnych zasobów	Ja w moich oczach – zajęcia z wychowawcą	Dyskusja, praca indywidualna – autoanaliza, praca grupowa	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VII	XI-VI 2018	Scenariusz zajęć
22.	Poznanie własnych zasobów	Temperament jak z bajki – zajęcia z wychowawcą	Dyskusja kierowana, praca w grupach, mini wykład, metoda przewodniego tekstu	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VII	jw.	Scenariusz zajęć

23.	Poznanwanie własnych zasobów	Ja w oczach innych część I – zajęcia z wychowawcą	Dyskusja, plakat, praca w grupach, analiza filmu	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VIII	jw.	Scenariusz zajęć
24.	Poznanwanie własnych zasobów	Ja w oczach innych część II – zajęcia z wychowawcą	Praca z tekstem – kwestionariusze, dyskusja, giełda pomysłów	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VIII	jw.	Scenariusz zajęć
25.	Poznanwanie własnych zasobów	Moje portfolio i e-portfolio. Część II. – zajęcia z plastyki	Giełda pomysłów, dyskusja, techniki plastyczne, praca indywidualna	Nauczyciel plastyki	Uczniowie klasy VII	jw.	Scenariusz zajęć
26.	Poznanwanie własnych zasobów	Moje portfolio i e-portfolio. Część III. – zajęcia z informatyki	Giełda pomysłów, dyskusja, techniki informatyczne, praca indywidualna	Nauczyciel informatyki	Uczniowie klasy VIII	jw.	Scenariusz zajęć
27.	Poznanwanie własnych zasobów	Ograniczenia czy możliwości? – zajęcia z wychowawcą. Lekcja poprzedzająca spotkanie z lekarzem rodzinnym i medycyny pracy	Zdania typu <i>prawda czy fałsz</i> , rozmowa kierowana, praca w grupach, dyskusja	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VIII	jw.	Scenariusz zajęć
28.	Świat zawodów i rynek pracy	Marzenia do spełnienia – zajęcia z doradcą zawodowym w ramach projektu SPInKA.	Dyskusja kierowana, praca w grupach, praca indywidualna – autorefleksja, plakat	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	jw.	Scenariusz zajęć
29.	Świat zawodów i rynek pracy	W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z...? – zajęcia z doradcą zawodowym w ramach projektu SPInKA.	Praca w grupach, praca indywidualna – praca z tekstem, kalambury	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	jw.	Scenariusz zajęć
30.	Świat zawodów i rynek pracy	Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców – zajęcia z wychowawcą	Skojarzenia, gra online, dyskusja, praca w grupach, quiz	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VIII	jw.	Scenariusz zajęć
31.	Świat zawodów i rynek pracy	Startujemy zawodowo – Zawodowa liga klas – zajęcia z wychowawcą	Metoda projektu, plakat, ankieta, fotoreportaż i film	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy IV-VIII	Jw.	Scenariusz zajęć

32.	Świat zawodów i rynek pracy	W roli głównej...? – wywiad z przedstawicielem zawodu – zajęcia z wychowawcą	Projekt, wywiad, dyskusja, praca w grupach	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VII - VIII	jw.	Scenariusz zajęć
33.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	W szkole czy poza szkołą? Gdzie się uczymy? – zajęcia z wychowawcą	Praca w grupach, dyskusja, metoda przewodniego tekstu	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VII	jw.	Scenariusz zajęć
34.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Jak długo się uczymy? (część II) – zajęcia z wychowawcą	Rozmowa kierowana, world cafe – dyskusja, praca w grupach	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VII	jw.	Scenariusz zajęć
35.	Poznanie własnych zasobów	Czas wolny – zajęcia z nauczycielem języka niemieckiego	Kalambury, gra Memory, dialogi, praca w parach i grupach.	Nauczyciel języka niemieckiego	Uczniowie klasy VII	jw.	
36.	Świat zawodów i rynek pracy	Henryk Sienkiewicz „Latarnik”. Czym była praca dla Skawińskiego? Jakie miał doświadczenie zawodowe? Nieuczciwy współnik i co dalej... Praca za granicą kiedyś i dziś.	Drama, praca w grupach, rozmowa kierowana	Nauczyciel języka polskiego	Uczniowie klasy VII	jw.	
37.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Jak napisać życiorys i CV? Jak napisać dobry list motywacyjny? Co w życiu młodego człowieka jest najważniejsze?	Drama, metoda podawcza, wypełnianie schematów dokumentów urzędowych	Nauczyciel języka polskiego	Uczniowie klasy VIII	jw.	
38.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Edukacja i praca – przedstawia funkcje szkoły w systemie edukacji oraz strukturę polskiego systemu edukacyjnego	Rozmowa kierowana, praca w grupie	Nauczyciel wiedzy o społ.	Uczniowie klasy VIII	jw.	
39.	Poznanie siebie, poznanie własnych zasobów	Komunikacja i autoprezentacja – przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku w nowym środowisku.	Dyskusja, burza mózgów, rozmowa kierowana	Nauczyciel wiedzy o społ.	Uczniowie klasy VIII	jw.	
40.	Świat zawodów i rynek pracy	Ekonomia na co dzień – wyjaśnia,	Praca w grupach,	Nauczyciel	Uczniowie	jw.	

		jak funkcjonuje gospodarstwo domowe; wymienia główne źródła jego dochodów (z pracy, działalności gospodarczej, świadczenia społeczne); wymienia kategorie wydatków gospodarstwa domowego; planuje jego budżet.	rozmowa kierowana	wiedzy o społ.	klasy VIII		
41.	Świat zawodów i rynek pracy	Obliczenia procentowe. Na czym polega zawód bankiera?	Rozmowa kierowana	Nauczyciel matematyki	Uczniowie klasy VII	jw.	
42.	Poznanie własnych zasobów	Izotopy. Energetyka jądrowa w pytaniach i odpowiedziach.	Rozmowa kierowana	Nauczyciel matematyki	Uczniowie klasy VII	jw.	
43.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Woda i jej rola w przyrodzie. Jak zostać analitykiem chemicznym?	Rozmowa kierowana	Nauczyciel matematyki	Uczniowie klasy VII	jw.	
44.	Poznanie własnych zasobów	Izotopy. Energetyka jądrowa w pytaniach i odpowiedziach.	Rozmowa kierowana	Nauczyciel matematyki	Uczniowie klasy VII	jw.	
45.	Świat zawodów i rynek pracy	Zmiany w polskim przemyśle. Struktura zatrudnienia i bezrobocie w Polsce.	Rozmowa kierowana	Nauczyciel geografii	Uczniowie klasy VIII		
46.	Świat zawodów i rynek pracy	Usługi w Polsce.	Rozmowa kierowana	Nauczyciel geografii	Uczniowie klasy VIII		
47.	Świat zawodów i rynek pracy	Praca – popularne zawody i związane z nimi czynności. Miejsce i warunki pracy – mówienie i czytanie	Słownictwo, słuchanie, mówienie, dialogi, czytanie	Nauczyciel języka angielskiego	Uczniowie klasy VII-VIII		
48.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Przedstawianie intencji, marzeń i planów na przyszłość – wypowiedź ustna	Słownictwo, słuchanie, mówienie, dialogi, czytanie	Nauczyciel języka angielskiego	Uczniowie klasy VIII		
49.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Wybór zawodu – pisanie	Słownictwo, słuchanie, mówienie, dialogi, czytanie	Nauczyciel języka angielskiego	Uczniowie klasy VIII		
50.	4 moduły tematyczne	Projekt „SPinKa”	Praca indywidualna i grupowa	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	II-VI 2019	Scenariusze zajęć

III. Tematyka spotkań z rodzicami uczniów							
51.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Doradztwo zawodowe. Dlaczego jest ważne?	Dyskusja, poradnictwo indywidualne, mini wykład	Doradca zawodowy	Rodzice uczniów klasy VII	X 2018	Scenariusz zajęć
52.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Szkoła podstawowa i co dalej? Możliwe ścieżki kształcenia	Dyskusja, rozmowa kierowana, poradnictwo	Doradca zawodowy	Rodzice uczniów klasy VIII	I 2019	Scenariusz zajęć
IV. Tematyka spotkań Rady Pedagogicznej							
53.	Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego	Planujemy działania w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w naszej szkole	Praca własna, dyskusja	Dyrektor szkoły, doradca zawodowy	RP	X 2018	Scenariusz zajęć
54.		Obciążenia zawodowe nauczycieli jako zagrożenie wypaleniem zawodowym	Wykład, dyskusja	Doradca zawodowy	RP	III 2018	Praca dyplomowa
55.		Ewaluacja działań, podjętych przez szkołę, z zakresu doradztwa zawodowego.	Mini wykład, dyskusja,	Dyrektor szkoły, doradca zawodowy	RP	VI 2019	Scenariusz zajęć

Proponowane wycieczki pomocne w planowaniu i realizacji działań szkoły w obszarze doradztwa zawodowego w klasach I-VIII szkoły podstawowej.

L.p.	Rodzaj działania, cel, treści	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy
------	-------------------------------	---------------------------	------------	---------

1.	Udział w Targach Edukacyjnych Festiwalu Zawodów w Małopolsce	Nauczyciele wychowawcy Doradca zawodowy	Uczniowie klas VII-VIII	III 2019
2.	Wycieczka do Żar – Stary Młyn	Nauczyciele wychowawcy Doradca zawodowy	Uczniowie klas I-III	Zgodnie z harmonogramem wycieczek
3.	Wycieczki zawodoznawcze	Nauczyciele wychowawcy Doradca zawodowy	Uczniowie klas I-VIII	Zgodnie z harmonogramem wycieczek
4.	„Świąteczny czas” - z wizytą u seniorów - Wolontariat – wstępem do kariery?	Nauczyciele wychowawcy świetli	Uczniowie świetlicy	I 2019
5.	Wycieczka do Powiatowego Urzędu Pracy w Olkuszu Zapoznanie z działalnością urzędu (aktualna sytuacja na rynku pracy w naszym regionie, istota wyboru zawodu)	Nauczyciele wychowawcy Doradca zawodowy	Uczniowie klas VII-VIII	V 2019
6.	Wycieczki do zakładów lokalnego rynku pracy.	Nauczyciele wychowawcy Doradca zawodowy	Uczniowie klas I-VIII	w ciągu całego roku

KONSPEKTY

- materiały gromadzone w gabinecie Doradcy Zawodowego

DOSTĘPNE MATERIAŁY EDUKACYJNE ON – LINE

www.euroguidance.pl

www.koweziu.edu.pl

www.praca.gov.pl

www.pracuj.pl

www.perspektywy.pl

www.ore.pl

www.poznajswiat.ecorys.pl

www.wybieramzawod.pl

www.ohpdlaskoly.pl

www.pociagdokariery.pl

www.zawody.praca.net

WSDZ opracowała:

mgr Barbara Kowalska – doradca zawodowy

